

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 26/2015-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MARÍNA s. r. o., Budiš, Dubové, zastúpenej Advokátskou kanceláriou G. Lenhart, k. s., Rajská 7, Bratislava, konajúcou prostredníctvom prokuristu a advokáta JUDr. Jána Ondruša, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 a tiež uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ObdoV 7/2012 z 22. augusta 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti MARÍNA s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. decembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MARÍNA s. r. o., Budiš,

Dubové (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou G. Lenhart, k. s., Rajská 7, Bratislava, konajúcou prostredníctvom prokuristu a advokáta JUDr. Jána Ondruša, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 a tiež uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 7/2012 z 22. augusta 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou konania vedeného Krajským súdom v Žiline (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 22 Cb 1/2006, v ktorom sa proti nej domáhala [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“), zaplata sumy 298 398,51 € ako pohľadávky na základe zmluvy o úvere č. [REDAKOVANÉ] uzavretej [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľka v priebehu konania poukazovala na to, že jej záväzok voči žalobkyni zanikol v celom rozsahu započítaním na základe jej započítacieho prejavu obsiahnutého v liste z 2. januára 2001. Podľa jej tvrdenia *„týmto listom sťažovateľ započítal proti pohľadávke žalobcu, ktorú mal žalobca voči sťažovateľovi na základe vyššie uvedenej zmluvy o úvere číslo [REDAKOVANÉ] zo dňa [REDAKOVANÉ], svoju pohľadávku na zaplata sumy 8 794 389 Sk s úrokmi z omeškania vo výške 23,40 % p. a. z tejto sumy za obdobie od 8. 2. 2000 do 31. 12. 2000 - išlo o pohľadávku sťažovateľa voči žalobcovi na vrátenie sumy 8794 389 Sk, ktorú žalobca dňa 1. 2. 2000 neoprávnene vyplatil z bežného účtu sťažovateľa vedeného žalobcom; rozsah tohto započítania upresnil sťažovateľ vo svojom liste zo dňa 3. 1. 2001. V konaní preto bolo potrebné skúmať, či žalobca dňa 1. 2. 2000 oprávnene alebo neoprávnene vyplatil z bežného účtu sťažovateľa vedeného žalobcom sumu 8794 389 Sk, a teda či mal sťažovateľ voči žalobcovi vzájomnú pohľadávku, ktorú bolo možné započítať proti pohľadávke žalobcu uplatňovanej v tomto súdnom konaní.“*.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 22 Cb 1/2006 zo 4. júna 2007 v spojení s opravným uznesením z 28. septembra 2007 zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobkyni sumu 298 332,12 € a tiež ju zaviazal na náhradu trov konania. Rozhodol tak po tom, ako na základe vykonaného dokazovania zistil, že „*pisateľkou podpisov na 3 hromadných príkazoch na úhradu zo dňa 1. 2. 2000, na základe ktorých žalobca vyplatil z bežného účtu žalovaného sumu 8 794 389 Sk, je [REDAKOVANÉ], v tom čase konateľka sťažovateľa, ktorá bola vtedy oprávnená s peňažnými prostriedkami na tomto bežnom účte nakladať*“. Prvostupňový súd tak žalobkyňou uplatňovanú pohľadávku v konaní považoval za dôvodnú a bol toho názoru, že nezanikla započítaním na základe započítacieho prejavu sťažovateľky.

Po odvolaní sťažovateľky najvyšší súd ako odvolací súd rozsudkom sp. zn. 4 Obo 249/2007 z 19. mája 2009 odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s opravným uznesením ako vecne správny potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza, že „*vykonanie platby v sume 8 794 389 Sk z peňažných prostriedkov na bežnom účte sťažovateľa na základe 3 hromadných príkazoch na úhradu zo dňa 1. 2. 2000 bolo predmetom aj trestného konania vedeného na Krajskom súde v Žiline, sp. zn. 4 T 17/2001, v ktorom bola obžalovanou aj [REDAKOVANÉ]. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 4 T 17/2001-2051 zo dňa 23. 4. 2008 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 To 5/2008 zo dňa 5. 6. 2009 bola [REDAKOVANÉ] právoplatne oslobodená spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako pokus trestného činu podvodu v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zákona účinného do 1. 1. 2006, a to podľa § 226 písm. b) Tr. poriadku č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, účinného do 1. 1. 2006, pretože tento skutok nie je trestným činom; tento rozsudok nadobudol právoplatnosť najskôr dňa 19. 6. 2009, kedy bol doručený obhajcovi [REDAKOVANÉ]. Podľa predmetnej obžaloby išlo pritom o skutok, kedy obv. [REDAKOVANÉ] ako konateľka spoločnosti Marína, s. r. o. Budiš uplatnila 4. 2. 2000 v [REDAKOVANÉ] filiálke Martin písomný nárok na uhradenie sumy 8.794.389,- Sk s odôvodnením, že nesprávnym postupom pracovníkov tohto peňažného ústavu bola uvedená suma neoprávnene odčerpaná cudzou osobou z účtu jej spoločnosti*

č. [REDAKOVANÉ], tvrdila, že podpis na troch hromadných príkazoch na úhradu uvedenej sumy nie je jej podpisom, tento bol sfaľšovaný, pričom v skutočnosti obvinená [REDAKOVANÉ] po predchádzajúcej dohode o takomto postupe s obv. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vyhotovili v presne nezistenom čase na nezistenom mieste tri predmetné hromadné príkazy na úhradu, ktoré podpísala ako príkazca úmyselne pozmeneným podpisom obv. [REDAKOVANÉ], tieto 1. 2. 2000 predložil [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ] filiálke v Žiline na realizáciu a takto bola predisponovaná celková suma 8.650.000, Sk z účtu spoločnosti Marína, s. r. o. Budiš v prospech účtov spol. [REDAKOVANÉ] v Martine, ktoré za tým účelom dňa 31. 1. 2000 zriadil v [REDAKOVANÉ] filiálkach v Liptovskom Mikuláši a Zvolene [REDAKOVANÉ] a následne 2. 2. 2000 spoločne s obv. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] túto sumu vybrali vo vyššie uvedených filiálkach v Liptovskom Mikuláši, Zvolene a v Banskej Bystrici, avšak na základe výsledkov interného šetrenia [REDAKOVANÉ] neboli konateľke spoločnosti Marína, s. r. o. Budiš obv. [REDAKOVANÉ] ňou uplatňované finančné nároky uhradené.“.

Dňa 8. júla 2009 sťažovateľka doručila krajskému súdu návrh, ktorým sa domáhala obnovy konania vedeného pred krajským súdom pod sp. zn. 22 Cb 1/2006 a v obnovenom konaní vydania rozsudku, ktorým bude žaloba žalobkyne zamietnutá. V návrhu poukázala na to, že „dôkazné bremeno, že autorkou sporných podpisov je [REDAKOVANÉ], mal pritom žalobca, nakoľko jemu bolo preukázanie tejto skutočnosti na prospech; len ak by sa preukázalo, že autorkou týchto podpisov je [REDAKOVANÉ], by totiž žalobca, pri splnení všetkých ďalších podmienok, nezodpovedal žalovanému za škodu spôsobenú vykonaním platby v sume 8 794 389 Sk z bežného účtu žalovaného dňa 1. 2. 2000. A naopak, ak v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že sporné podpisy písala [REDAKOVANÉ], mali sudy rozhodnúť v neprospech žalobcu a vziať do úvahy jeho zodpovednosť za vyššie uvedenú škodu, a teda aj započítanie pohľadávky žalovaného z tohto titulu proti pohľadávke žalobcu uplatňovanej v predmetnom súdnom konaní.“. Sťažovateľka vo svojom návrhu okrem iného poukázala na skutočnosť, že v trestnej veci vedenej proti obžalovanej [REDAKOVANÉ] na krajskom súde pod sp. zn. 4 T 17/2001 „ani zo znaleckého posudku ani z odborných vyjadrení nevyplýva jednoznačný a ani nepochybný záver, že obž. [REDAKOVANÉ] úmyselne

pozmeneným podpisom opatrla 3 hromadné príkazy na úhradu...“, pričom aj podľa uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 To 5/2008 z 5. júna 2009 „*výsledky znaleckého dokazovania nepotvrdili s dostatočnou určitosťou, že obžalovaná [REDAKOVANÉ] bola ich pisateľkou“*. Právoplatné rozhodnutia všeobecných súdov v predmetnom trestnom konaní tak podľa sťažovateľky predstavujú nový dôkaz, resp. novú skutočnosť, ktorú bez svojej viny v pôvodnom konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 22 Cb 1/2006 nemohla uplatniť. Nový (odchylný) skutkový záver v trestnom konaní vo veci sp. zn. 4 T 17/2001 by súčasne mohol byť potenciálne spôsobilý privodiť sťažovateľke priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Krajský súd uznesením sp. zn. 16 Cb 1/2010 zo 16. septembra 2010 vyhovel návrhu sťažovateľky a povolil obnovu konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 22 Cb 1/2006. Sťažovateľka poukazuje na to, že krajský súd v označenom uznesení dospel k záveru, že „*novou skutočnosťou a súčasne rozhodnutím, bol rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 4 T/17/2001-2051 zo dňa 23. 4. 2008 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 5. 6. 2009, ktorým rozhodnutím došlo s právoplatnosťou dňom 5. 6. 2009 k oslobodeniu [REDAKOVANÉ]... spod obžaloby krajského prokurátora v Žiline sp. zn. Kv 9/00-303 zo dňa 30. 7. 2001 pre skutok právne kvalifikovaný ako pokus trestného činu podvodu v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona..., pretože tento skutok nie je trestným činom. V uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorom vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] bolo odvolanie krajského prokurátora podľa § 256 Tr. poriadku... zamietnuté, bolo poukázané na (trestný) rozsudok Krajského súdu v Žiline, ktorý odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní nebol produkovaný žiaden dôkaz preukazujúci existenciu dohody medzi obžalovanými [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], resp. medzi už odsúdeným [REDAKOVANÉ]. Rovnako tak nebolo preukázané znaleckým dokazovaním, že sporné podpisy na hromadných príkazoch na úhradu vyhotovila obžalovaná [REDAKOVANÉ]...“*.

Proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 16 Cb 1/2010 zo 16. septembra 2010 podala odvolanie žalovaná (v pôvodnom konaní žalobkyňa), o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 tak, že zmenil odvolaním

napadnuté uznesenie krajského súdu, a to tak, že návrh na obnovu konania zamietol. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že najvyšší súd dospel k záveru, že „súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný oslobodzujúcim rozsudkom, vydaným súdom v trestnom konaní, napr. z dôvodu, že nebolo preukázané, že sa skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný, stal alebo že tento skutok nie je trestným činom...“.

Proti uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd ako dovolací súd uznesením sp. zn. 1 Obdo V 7/2012 z 22. augusta 2013, ktorým dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 zamietol. Podľa sťažovateľky „Najvyšší súd sa stotožnil s právnymi závermi odvolacieho súdu v celom rozsahu pre ich správne skutkové závery a právne závery...“.

Sťažovateľka tvrdí, že v jej veci podmienky na povolenie obnovy konania v súlade s § 228 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) boli splnené, „nakoľko oslobodzujúci rozsudok bol vydaný a nadobudol právoplatnosť až po tom, ako bol vydaný a nadobudol právoplatnosť rozsudok civilného súdu. Súčasne je nepochybné, že takéto rozhodnutie môže sťažovateľovi privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, keďže potvrdzuje, že [REDAKOVANÉ] ako vtedajšia konateľka sťažovateľa sa na podvodných výberoch nijako nepodieľala a ak teda [REDAKOVANÉ] tieto výbery uskutočnila, porušila tým svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o bežnom účte uzatvorenej medzi [REDAKOVANÉ] ako bankou a sťažovateľom ako majiteľom účtu, čím mu spôsobila škodu vo výške týchto podvodných výberov.“.

Sťažovateľka namieta, že „nemožno za ústavne konformný považovať stav, kedy je rozhodnutie civilného súdu v úplnom rozpore s rozhodnutím trestného súdu, čo v spojení s ust. § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p. (ktorý na povolenie obnovy konania nevyžaduje existenciu rozhodnutia spadajúceho pod ust. § 135 ods. 1 O. s. p. ako to vykladajú odvolací a dovolací súd) jednoznačne svedčí v prospech povolenia obnovy konania aj na základe oslobodzujúceho rozsudku.“

Odvolací súd sa však s touto argumentáciou sťažovateľa vôbec nijako nevysporiadal a obmedzil sa iba na vyššie uvedené konštatovanie, že civilný súd je viazaný len odsudzujúcim rozsudkom. Odvolací súd teda vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo je napriek citovaným rozhodnutiam a napriek zneniu cit. ust. § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p. oslobodzujúci rozsudok pre účely obnovy konania irelevantný a rovnako nevysvetlil, prečo je napriek citovaným rozhodnutiam prípustné, aby si rozhodnutia civilného a trestného súdu ohľadom tej istej otázky úplne odporovali. Tým porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, ktoré v sebe zahŕňa i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 2 Obo 120/2010 zo dňa 20. 12. 2011... vydaným v právnej veci... o návrhu na obnovu konania, ktoré bolo vedené na Krajskom súde Žilina pod sp. zn. 22 Cb 1/2006, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 1 ObdoV/7/2012 zo dňa 22. 8. 2013 vydaným v právnej veci... o návrhu na obnovu konania, ktoré bolo vedené na Krajskom súde Žilina pod sp. zn. 22 Cb 1/2006, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obo 120/2010 zo dňa 20. 12. 2011 vydané v právnej veci... o návrhu na obnovu konania, ktoré bolo vedené na Krajskom súde Žilina pod sp. zn. 22 Cb 1/2006 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 ObdoV/7/2012 zo dňa 22. 8. 2013 vydané v právnej veci... o návrhu na obnovu konania, ktoré bolo vedené na Krajskom súde Žilina

pod sp. zn. 22 Cb 1/2006 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolaciemu na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 a tiež uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 7/2012 z 22. augusta 2013. Podstatou sťažnosti sťažovateľky, ktorou sa domáha

vyslovenia porušenia ňou označených práv napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu, je jej tvrdenie, podľa ktorého najvyšší súd ako odvolací súd a následne ako dovolací súd nepovolil obnovu konania, hoci na to boli v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) OSP splnené podmienky. Napadnuté uznesenia najvyšší súd podľa sťažovateľky nijako neodôvodnil, keďže nereagoval na jej námietku, podľa ktorej v nich došlo k ústavne nekonformnému výkladu podmienok povolenia obnovy konania, a to vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd nebral do úvahy jej argumentáciu o povinnosti civilných súdov rešpektovať aj oslobodzujúce rozsudky a nedostať sa s nimi do rozporu, „*a teda svedčiacu v prospech povolenia obnovy konania na podklade oslobodzujúceho rozsudku*“.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd napadnutým uznesením zmenil uznesenie krajského súdu sp. zn. 16 Cb 1/2010 zo 16. septembra 2010 tak, že návrh sťažovateľky na obnovu konania zamietol.

Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom najvyšší súd ako dovolací súd rozhodol uznesením sp. zn. 1 Obdo V 7/2012 z 22. augusta 2013 tak, že dovolanie zamietol ako nedôvodné podľa § 243b ods. 1 OSP.

Z uvedeného vyplýva, že proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 mohla sťažovateľka podať dovolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako dovolací súd. Zo skutočnosti, že najvyšší súd zamietol dovolanie ako nedôvodné, vyplýva, že sa zaoberal námietkami sťažovateľky vo veci jej návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré smerovali proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu, a teda uplatnil svoju právomoc; reálne uplatnená právomoc najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu meritórne posúdiť námietky sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k tejto časti sťažnosti.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a práva

**podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu
sp. zn. 1 Obdo V 7/2012 z 22. augusta 2013**

Pri preskúmaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd zamerlal na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Pri skúmaní, či sťažnosť v konkrétnom prípade nie je zjavne neopodstatnená, zohráva podľa názoru ústavného súdu podstatnú úlohu aj to, v akom konaní došlo k vydaniu (vyneseniu) napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, ako aj to, či ide o meritórne alebo nemeritórne rozhodnutie, ktorým sa rozhoduje len o otázkach procesnej prípustnosti návrhu na začatie konania pred všeobecným súdom.

V posudzovanom prípade sťažovateľka napáda uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu v konaní o povolenie obnovy konania a postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo vynesené vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu (ako odvolacieho súdu), ktorý zmenil uznesenie krajského súdu sp. zn. 16 Cb 1/2010

zo 16. septembra 2010 a nepovolil obnovu konania pre nesplnenie zákonom predpísaných podmienok prípustnosti (§ 228 OSP).

Z obsahu rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že v konaní, ktorého výsledok sťažovateľka napáda, sa riešili len právne otázky a nevykonávalo sa žiadne iné dokazovanie než skúmanie, či sťažovateľkou tvrdený predpoklad obnovy konania bol v okolnostiach konkrétnej veci splnený. Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sústredil na posúdenie jej opodstatnenosti s prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľky o nedostatočnom vysporiadaní sa najvyššieho súdu (ako dovolacieho súdu) s jej námietkami a nesprávnom právnom posúdení jej návrhu na obnovu konania.

V nadväznosti na namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že ich integrálnou súčasťou je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom právnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), z ktorej vyplýva, že „právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Obdobne ESLP v rozsudku *Ruiz Torijo c. Španielsko* z 9. 12. 1994, *Annuaire*, č. 303-B, uviedol, že „právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci.“.

V súlade s uvedeným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôkazy, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť

a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06).

V súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd preto nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09 atď.).

Sťažovateľka tvrdí, že dovolací súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal dostatočne s podstatou jej námietok, ktoré podľa nej odôvodňovali opodstatnenosť obnovy konania v jej veci, a v príčinnej súvislosti s uvedeným zamietol jej dovolanie proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 o zamietnutí jej návrhu na obnovu konania. Ústavný súd preto preskúmal, či toto tvrdenie sťažovateľky je dôvodné.

V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sa okrem iného uvádza:

„Krajský súd v Žiline uznesením zo 16. septembra 2010, č. k.: 16 Cb/1//2010-96 povolil obnovu konania vedeného na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn.: 22 Cb/1/2006...

K existencii skutočností, rozhodnutí a dôkazov, ktoré MARÍNA, s. r. o., nemohla použiť bez svojej viny v pôvodnom konaní, krajský súd uviedol, že novou skutočnosťou a súčasne rozhodnutím, bol rozsudok Krajského súdu v Žiline z 23. apríla 2008, č. k.: 4 T/17/2001-2051 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 05. júna 2009, ktorým rozhodnutím došlo s právoplatnosťou dňom 05. júna 2009 k oslobodeniu [REDAKOVANÉ] spod obžaloby krajského prokurátora v Žiline z 30. júla 2001 sp. zn.: Kv 9/00-03.

Relevantné podľa súdu bolo, že išlo o skutkovú otázku, či podpisy na troch hromadných príkazoch banke sú podpismi [REDAKOVANÉ], ako jedinej oprávnenej osoby v rozhodnom období konať v mene s. r. o. MARÍNA. Zo záverov neskôr vydaného právoplatného rozhodnutia v trestnom konaní Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn.: 4 T/17/2001 vyplýva, že nebolo preukázané, že obžalovaná [REDAKOVANÉ] sa akýmkoľvek spôsobom podieľala na predmetných hromadných výberoch z [REDAKOVANÉ] (t. č. [REDAKOVANÉ]), ktorý záver je novým prejudiciálnym záverom, odchylným od rozsudku Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn.: 22 Cb/1/2006, napadnutého návrhom na obnovu konania. Odchylný skutkový záver v trestnom konaní môže byť podľa krajského súdu súčasne spôsobilý privodiť žalobcovi s. r. o. MARÍNA, priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Na základe vyššie uvedených dôvodov krajský súd konštatoval, že v danom prípade došlo k naplneniu všetkých zákonných predpokladov prípustnosti obnovy konania Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn.: 22 Cb/1/2006 tak po formálnej stránke, ako aj ku splneniu podmienok prípustnosti konania v zmysle ust. § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p., preto navrhovanú obnovu konania súd prvého stupňa povolil...

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného podľa § 212 a § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach dôvodov odvolania a bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné... odvolací súd dodal, že iné hodnotenie tých istých dôkazov v trestnom a občianskom súdnom konaní, bez ďalšieho nemožno považovať za nové skutočnosti, zakladajúce prípustnosť obnovy konania tak, ako to dôvodne namietal žalovaný.

Preto odvolací súd napadnuté uznesenie prvostupňového súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že návrh na obnovu konania zamietol.“

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolací súd ďalej uviedol, že „obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok, je prípustná len z dôvodov taxatívne uvedených v ust. § 228 ods. 1 O. s. p. t. j. ak sa preukáže existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré bez svojej viny účastník konania nemohol použiť v pôvodnom konaní a to za predpokladu, že tieto môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Dôvodom obnovy môžu byť len tie skutočnosti, ktoré nastali do vyhlásenia rozhodnutia súdu, skutočnosti, ktoré nastali až potom, nemôžu byť spôsobilým dôvodom obnovy konania, pretože k nim súd v čase vyhlásenia rozhodnutia nemohol prihliadať (§ 54 O. s. p.)

Za nové rozhodnutie sa považuje nielen rozhodnutie iného súdu alebo iného príslušného orgánu, ktoré bolo vydané v čase pôvodného rozhodnutia a ktoré nemohol účastník konania bez svojej viny použiť, ale aj rozhodnutie, ktoré bolo vydané po skončení pôvodného konania.“.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa nezohľadnenia oslobodzujúceho rozsudku vydaného v trestnom konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 4 T 17/2001 ako dôvodu obnovy konania dovolací súd poukázal na text § 135 ods. 1 OSP, podľa ktorého „súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonmi alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (§ 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania, súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní“, pričom citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku pre účely svojho rozhodnutia o dovolaní sťažovateľky interpretoval takto:

„Vyššie citované ust. § 135 ods. 1 O. s. p. vymenováva, kedy je súd podľa § 135 O. s. p. viazaný rozhodnutiami súdov alebo iných príslušných orgánov. Viazanosť v občianskom súdnom konaní rozhodnutím trestného súdu je len v prípade rozhodnutia, že bol spáchaný trestný čin. Súd v občianskom súdnom konaní je viazaný nielen rozhodnutím súdu v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnou kvalifikáciou skutku a tým aj formou zavinenia predpokladanou Trestným zákonom (R 35/1993). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný v zmysle § 135 ods. 1 O. s. p. oslobodzujúcim rozsudkom, teda rozhodnutím o tom, že napríklad trestný čin nebol spáchaný (R 22/1979-str. 195 a 196).

Dovolací súd si preto nemohol argumentáciu dovolateľa osvojiť, keďže táto by bola v rozpore s ustanovením § 135 ods. 1 O. s. p. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 4 T/17/2001 oslobodil obžalovanú [REDAKOVANÉ] spod obžaloby pokusu trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva, čo potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn.: 6 To 5/2008. K tomuto záveru dospeli vyššie uvedené súdy v dôsledku znaleckých posudkov znalcov [REDAKOVANÉ], ktorý vo svojom znaleckom posudku konštatoval, že [REDAKOVANÉ] falšovala svoj vlastný podpis tým, že ho úmyselne menila a pisateľkou sporných podpisov na hromadných výberoch je jednoznačne [REDAKOVANÉ]. Druhý znalec [REDAKOVANÉ] vo svojom odbornom vyjadrení uviedol, že stanovuje záver, že predmetné sporné podpisy sú falzifikáty. Vzhľadom k zisteným zhodným identifikačným znakom, ktoré sú charakteristické pre pisateľa pravých podpisov nie je možné z podozrenia z vyhotovenia vyššie uvedených sporných podpisov vylúčiť ani samotnú [REDAKOVANÉ]. Tým bola naplnená zásada *in dubio pro reo*.

Dovolací súd poukazuje na tieto skutočnosti aj z dôvodu, že pri rozhodovaní súdu prvého stupňa v pôvodnom konaní, boli tieto skutočnosti a dôkazy (napr. znalecké posudky) známe, teda nejde o nové skutočnosti alebo dôkazy, konajúci súd sa s nimi už v pôvodnom konaní oboznámil a vyvodil z nich svoj právny záver.

Najvyšší súd Slovenskej vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné, stotožnil sa s právnymi závermi odvolacieho v celom rozsahu pre ich správne skutkové a právne závery a preto dovolanie žalobcu podľa ust. § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.“

Ústavný súd z dokumentácie, ktorú mal k dispozícii, zistil, že sťažovateľke bol umožnený reálny prístup k súdu, keď krajský súd a následne najvyšší súd na základe ňou podaného návrhu (na obnovu konania) vo veci konali a rozhodli, pričom najvyšší súd ako dovolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľka nepreukázala žiadne nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní (o zaplatenie peňažnej pohľadávky vedeného krajským súdom pod sp. zn. 22 Cb 1/2006). Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dostatočne objasňuje jeho skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia tohto uznesenia okrem iného aj s odkazom na odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011 nie je v prípade zamietnutia návrhu na obnovu konania v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu; ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v odôvodnení napadnutého uznesenia sa dovolací súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s námietkami, ktoré následne sťažovateľka formulovala aj vo svojej sťažnosti ústavnému súdu.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnovu konania nemožno interpretovať ako povinnosť všeobecných súdov preberať skutkové a právne názory účastníka súdneho konania, ktorý sa domáha jeho obnovy. Právne názory, ku ktorým dovolací súd v napadnutom uznesení dospel predovšetkým v súvislosti interpretáciou § 135 ods. 1 OSP, vychádzajú z doterajšej judikatúry všeobecných súdov a ústavný súd ich považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, aj keď v danom prípade ide podľa jeho názoru len o jeden z možných prístupov k interpretácii označeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že nepatrí do sústavy všeobecných súdov, nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo

arbitrárne (m. m. napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02, IV. ÚS 181/04). Vzhľadom na skutočnosť, že vo veci sťažovateľky ústavný súd nezistil, že by napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo arbitrárne a nebolo náležite odôvodnené, nemá dôvod zasahovať do sféry pôsobnosti najvyššieho súdu (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04). Dovolací súd (v spojení so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 2 Obo 120/2010 z 20. decembra 2011) sa podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľky (v podstate identickými ako boli obsiahnuté aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, pozn.), čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru ESĽP, z ktorej možno vyvodíť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (m. m. I. ÚS 5/02, A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 3. 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože ide o rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania (bližšie pozri Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: Poradca podnikateľa 2003, s. 369 – 370; m. m. IV.ÚS 382/09, IV. ÚS 403/09).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy a ani právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala reálnu možnosť na to, aby ústavný súd po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie. Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2015